

---

416. Christian Juhl (Main speech)

Tak for det. Kære Nordisk Råd. De sidste 50 år har et tilbagevendende ønske været, at samere fik øget repræsentation i Nordisk Råd. Spørgsmålet om samisk repræsentation er blevet behandlet mange gange: i 1970 angående observatørstatus, i 1974 angående fuldgyldigt medlemskab, i 1983 endnu en gang angående medlemskab, i 1994 angående observatørstatus og i 1998 angående en udvidet fortolkning af observatørstatusen. I 1998-2001 var der et forslag, som handlede om samernes stilling i Nordisk Råd, og i 2015 havde vi det angående medlemskab og styrket samarbejde oppe igen.

Hver gang har vi taget små skridt. Jeg siger "små skridt". Samernes mulighed for deltagelse i Nordisk Råds regi er også blevet forbedret skridt for skridt. Nu foreslår Præsidiets så endnu en forbedring, nemlig at Nordisk Råd ændrer forretningsordenen, sådan at sametinget i Finland, Norge og Sverige gennem Samisk parlamentarisk råd har ret til at deltage i udvalgenes og Præsidiets møder, hvor deres repræsentanter kan deltage i debatter, men ikke har stemmeret.

Her kan også tilføjes, at som noget nyt ved den her session har en repræsentant for Samisk parlamentarisk råd ifølge reglerne for sessionen taleret under de dagsordenspunkter, hvor der ikke træffes afgørelse. Det er en flerdobling af dagsordenspunkter, hvor Samisk parlamentarisk råd har taleret.

Men Præsidiets erkender samtidig, at den samiske repræsentation har sine grænser. Nordisk Råd kan ikke sikre Samisk parlamentarisk råds medlemskab i Nordisk Råd og ej heller sikre en samisk repræsentation i Nordisk Råds beslutningstagende organer. Anledningen er, at medlemskab i Nordisk Råd reguleres af Helsingforsaftalen, og det er de nordiske stater,

der tager beslutninger i forhold til aftalen - og jeg minder om, at vi også har haft en diskussion om og en henvendelse fra Færøerne, som jo også er interesseret i fuldt medlemskab. Det diskuterer vi mange gange og i mange sammenhænge.

Ved behandlingen af medlemsforslaget har Præsidiets haft dialog med Samisk parlamentarisk råd og præsidenten for Samisk parlamentarisk råd, Aili Keskitalo, deltog i Præsidiets møde i juli, hvor hun redegjorde for Samisk parlamentarisk råds virke og præsenterede rådets synspunkter om repræsentation i de nordiske samarbejder.

Samerne som et folk ønsker at repræsentere sig selv i det nordiske samarbejde. Samerne modsætter sig ikke en anden form for repræsentation i det nordiske samarbejde som led i at gå i den ønskede retning. Præsidiets mener, at Nordisk Råd bør fortsætte dialogen med Samisk parlamentarisk råd. Her ser det også ud til at være muligt at bygge videre på den seneste ændring, som blev lavet for omtrent 5 år siden, da Samisk parlamentarisk råd fik udvidet observatørstatus i Nordisk Råd. Ifølge den har sametinget i Finland, Norge og Sverige gennem Samisk parlamentarisk råd haft en ret til at deltage i Nordisk Råds udvalgsmøder, når der har været sager på dagsordenen, der berører dem. Præsidiets har dog kunnet konstatere, at erfaringen med Samisk Parlamentarisk Råds udvidede observatørstatus fra 2017 har været, at det desværre har været en smule begrænset.

Præsidiets håber, at det nye skridt, som Præsidiets her foreslår angående samisk repræsentation i Nordisk Råd, kan være med til at åbne nogle muligheder for en aktiv deltagelse fra Samisk parlamentarisk råd i Nordisk Råds regi, og derfor foreslår vi, at I godkender betænkningen. Tak for ordet.